

Botanický inventarizační průzkum

lokality

Homolka u Vimperka

Libor Ekrť¹ & David Půbal²

2009

¹Katedra botaniky, Přírodovědecká fakulta, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Branišovská 31, CZ-370 05, České Budějovice, libor.ekrt@gmail.com

²Správa NP a CHKO Šumava, 1. máje 260, 385 01 Vimperk, pubal@post.cz

Obsah

1 Úvod	3
2 Popis a lokalizace území.....	3
3 Metodika	3
4 Charakteristika území.....	4
4.1 Přírodní poměry.....	4
4.2 Geomorfologie	4
4.3 Geologie a hydrologie.....	4
5 Flóra.....	5
5.1 Význam lokality z floristického hlediska	5
5.2 Nepůvodní druhy	5
6 Vegetace.....	11
6.1 Syntaxonomický přehled vegetace	11
6.2 Charakteristika jednotek aktuální vegetace.....	11
6.2.1 Travinná vegetace (T2.3+ T1.1 + T5.5)	11
6.2.2 Nálety pionýrských dřevin (X12 + K3).....	12
8 Závěry a doporučení pro ochranu a management	15
8.1 Obecné zásady managementu	15
8.2 Monitoring	16
9 Literatura.....	16
Příloha 1: Přehled a charakteristika vymapovaných segmentů.....	17
Příloha 2: Mapy, situační fotografie.....	19
Příloha 3: CD (obrázky, elektronická verze průzkumu, GIS vrstvy)	

1 Úvod

Botanický inventarizační průzkum (IP) lokality Homolka u Vimperka je součástí vrchu Velká Homolka, ležícího na severovýchodním okraji města Vimperk v Jihočeském kraji, a byl proveden v průběhu vegetační sezóny roku 2009 na zakázku ČSOP základní organizace Šumava (č. 19/5) se sídlem ve Vimperku. Výsledkem provedeného průzkumu je floristická a vegetační inventarizace území doplněná o poznámky k managementu.

2 Popis a lokalizace území

Lokalizace: luční porosty na západním, jihozápadním a jižním svahu vrchu Velká Homolka (kóta 751), ca 400 m severně od vlakového nádraží ve Vimperku.

Katastrální území: Vimperk, Boubská

Výměra: ca 6 ha

Nadmořská výška: 680–751 m n. m.

3 Metodika

Lokalita byla navštívena sedmkrát v průběhu celé vegetační sezony roku 2009 (21. 4., 28. 5., 24. 6., 13. 7., 27. 8., 22. 9., 8. 10.). Inventarizována byla plocha ve vymezené hranici viz Obr. 1.

Nomenklatura vyšších rostlin je sjednocena podle Klíče ke květeně ČR (Kubát et al. 2002). Taxony jsou obvykle rozlišeny na úrovni druhu či poddruhu, pouze ojediněle rodu. Výjimečně jsou některé taxonomicky obtížné skupiny řazeny na úroveň jiných taxonomických jednotek (např. *Carex muricata* agg., *Taraxacum* sect. *Ruderalia*). Ohrožené taxony jsou řazeny do kategorií uvedených v červeném seznamu cévnatých rostlin České republiky (Holub & Procházka 2000). Nepůvodní druhy rostlin jsou klasifikovány podle Katalogu nepůvodních druhů ČR (Pyšek et al. 2002).

Studium vegetace bylo provedeno klasickými metodami curyšsko-montpelliérské školy, fytocenologické snímky byly zaznamenány s použitím sedmičlenné Braun-Blanquetovy stupnice (Braun-Blanquet 1932, Moravec et al. 1994). Zapsáno bylo 5 fytocenologických snímků (viz Tab. 2). Jednalo se o snímky travinné nelesní vegetace o velikosti analyzované plochy 16 m². Pozice (zeměpisné souřadnice) fytocenologických snímků byla zaměřena pomocí GPS přístroje Garmin GPSmap 60CSx v souřadném systému WGS-84. Mechové patro nebylo hodnoceno. Jednotky aktuální vegetace jsou klasifikovány na úrovni svazu případně asociace. Není-li možno jednotku jednoduše syntaxonomicky definovat, je vymezena na základě druhové skladby a ekologických charakteristik. Nomenklatura zaznamenaných syntaxonů luční vegetace je sjednocena podle Chytrého (Chytrý 2007) a ostatní syntaxony jsou uvedeny dle Moravce (Moravec 1995). Jednotlivé syntaxony byly přiřazeny do biotopů definovaných dle Katalogu biotopů České republiky (Chytrý et al. 2001). Kódy těchto biotopů jsou uvedeny za konkrétním syntaxonem v popisu jednotek aktuální vegetace. Bližší syntaxonomická specifikace (na úrovni svazu či asociace) je uvedena v popisu příslušných jednotek aktuální vegetace.

Dokladové herbářové sběry vyšších rostlin budou uloženy v Jihočeském Muzeu v Českých Budějovicích (CB).

4 Charakteristika území

4.1 Přírodní poměry

Studované území tvoří převládající jihozápadní svahy vrchu Velká Homolka (kóta 751), který se zdvihá na severovýchodním okraji města Vimperk nad soutokem Volyňky a Pravětínského potoka.

Území se nalézá ve fytogeografickém okrese (fytochorionu) 37e – Volyňské Předšumaví (fytogeografický obvod – České mezofytikum) (Skalický 1988) a v kvadrantu 6948b středoevropského síťového mapování (Ehrendorfer & Hamann 1965).

Potencionální přirozenou vegetaci území tvořily podle Neuhäuslové (Neuhäuslová 1998) bikové bučiny as. *Luzulo-Fagetum*. Podle podrobnější mapy rekonstruované přirozené vegetace (Mikyška 1968) by ve studované oblasti bylo vyvinuto společenstvo acidofilních doubrav třídy *Quercetea robori-petraeae*.

Lokalita představuje komplex do různé míry ovlivněných travinných společenstev, které místy v důsledku dlouhodobé absence jakéhokoliv hospodaření postupně zarůstají náletem dřevin a rosrůstajícími se křovinami. V jižní části lokality byl zřejmě v minulosti vysazen trnovník akát, který v současnosti představuje pro tamnější společenstva jistou hrozbu. I přestože zde panuje dlouhodobá absence jakéhokoliv managementu, která do současné doby měla zcela jistě za následek i značné omezení mikrostaništní heterogenity a ústup populací konkurenčně slabých druhů rostlin, dá se předpokládat, že v případě znovuoobnovené hospodářské péče v podobě pastvy či kosení, budou na tuto změnu společenstva rostlin reagovat velmi pozitivně a to již krátkém časovém horizontu.

4.2 Geomorfologie

Dle regionálního geomorfologického členění ČR (Demek 1987) patří sledované území do provincie *České vysočiny*, soustavy *Šumavská soustava I*, podsoustavy *Šumavská hornatina IB* a to do jednoho celku *Šumavské podhůří IB-2* s podcelkem *Vimperská vrchovina IB-2C*. Ve Vimperské vrchovině se studované území nachází v její jižní části, která je součástí okrsku označovaného jako *Bělečská vrchovina IB-2C-c*.

4.3 Geologie a hydrologie

Z regionálně geologického hlediska leží Šumava a jižní Čechy v centru moldanubické oblasti Českého masivu. Studované území pak leží v tzv. šumavské větvi moldanubika (označované též jako moldanubikum Šumavy nebo šumavské moldanubikum). Popisované území z hlediska stratigrafického zařazení leží na samé hranici jižního okraje geologicky pestré jednotky a to konkrétně v části označované jako volyňsko-vimperská oblast. Volyňsko-vimperská oblast pestré jednotky se vyznačuje jednotvárnějším složením. Porovnáním geologické mapy (cf. Batík 1996) lze konstatovat že vrch Velká Homolka je tvořen, v okolí běžnou horninou, kterou je biotitický migmatit.

Zájmové území spadá do povodí Volyňky (č. h. p. 1-08-02-001), která zprava ústí ve Strakonících do řeky Otavy v 388 m n.m. Samotným popisovaným územím neprotéká žádný vodní tok.

5 Flóra

5.1 Význam lokality z floristického hlediska

Na inventarizované ploše (hranice viz Obr. 1) lokality Homolka u Vimperka bylo při floristické inventarizaci nalezeno **celkem 175 taxonů** cévnatých rostlin (viz Tab. 1). Celkem byly zaznamenány **3 taxony registrované v Červeném seznamu České republiky** (Holub & Procházka 2000). Zaznamenány byly taxony z nejnižší kategorie ohrožení – C4 a jedná se o chrpu parukářku (*Centaurea pseudophrygia*), mák pochybný (*Papaver dubium*) a mochnu přímou (*Potentilla recta*). Žádné zákonem chráněné druhy rostlin v rámci vyhlášky MŽP ČR č. 395/1992 Sb. nebyly na lokalitě zaznamenány. Lokalita je však významná především ze svého vegetačního hlediska (viz kapitola 6 Vegetace).

Vzácné taxony zaznamenané na této lokalitě nepředstavují výjimečné elementy v rámci Předšumavského regionu. **Chrupa parukářka** (*Centaurea pseudophrygia*) je typickým druhem horských i podhorských živinami bohatších mezofilních luk, kde se vyskytuje v regionu roztorušeně až hojně. **Mák pochybný** (*Papaver dubium*) představuje vzácnější plevel polí či narušených stanovišť podél komunikací. Jedná se o archeofyt, tedy o druh, který na území ČR domigroval pomocí člověka se zavedením zemědělství. **Mochna přímá** (*Potentilla recta*) byla zaznamenána pouze ojedinele na ploše č. 1. Tento teplomilný druh dále roste na skalním zářezu nad tratí těsně za hranicí vymezené lokality. Je více než patrné, že mochna přímá migruje do oblasti podél železniční komunikace a uchycuje se také na příznivých stanovištích v nejbližším okolí trati. V oblasti je druh znám ojedinele také z dalších lokalit u železniční trati. Zajímavým nálezem je také výskyt konopice širolisté (*Galeopsis ladanum*) na svahu nad železniční tratí.

I přes skutečnost, že nebyly na území nalezeny významné vzácné druhy rostlin, lze lokalitu z hlediska druhové diverzity považovat za bohatou. I přesto, že se na lokalitě nachází omezené množství různých vegetačních typů (vegetace je značně jednotvárná), je celkový počet 175 druhů rostlin poměrně vysoký. Svědčí to o dosud široké variabilitě jednotlivých vegetačních typů a o relativně zachovalých rostlinných společenstvech.

Obecně se také krátkostébelné podhorské trávníky na silikátových podkladech vyznačují nízkým počtem vzácných druhů, na kterých by bylo možné postavit ochranu lokality. S vysokou pravděpodobností se na lokalitě v minulosti mohl vyskytovat např. hořeček časný český (*Gentianella praecox* subsp. *bohémica*), který byl typickým průvodcem podhorských krátkostébelných pastvin. Tento druh je však velmi citlivý na kontinuitu obhospodařování stanoviště. Na lokalitě nalezen sice nebyl, ale nelze zcela vyloučit, že někde může přežívat několik rostlin, které jsou pod hranicí nalezitelnosti. V případě obnovení pastvy se citlivé druhy na absenci managementu mohou znovu objevit (jako např. hořeček) v případě, že někde ještě několik rostlin přežívá.

Kromě absence managementu (zejm. pastvy) představuje další negativní vliv eutrofizace některých ploch v minulosti (zejm. plochy č. 4, 7, 11 viz Obr. 1) a také expanze náletových dřevin či křovin.

5.2 Nepůvodní druhy

Na inventarizovaném území byl zjištěn jen relativně malý počet nepůvodních druhů (24 druhů). Většina nepůvodních druhů nijak zásadně neovlivňuje kvalitu rostlinných společenstev na lokalitě. Z pohledu doby kolonizace nepůvodních druhů na území ČR zaznamenaných na lokalitě bylo nalezeno 6 neofytů („novodobá“ kolonizace po r. 1500) a 18 archeofytů („dávnověká“ kolonizace před r. 1500). Na lokalitě Homolka u Vimperka bylo zaznamenáno 8 druhů invazních, jako je pcháč oset (*Cirsium arvense*), turan roční (*Erigeron*

annuus), sítina tenká (*Juncus tenuis*), lupina mnoholistá (*Lupinus polyphyllus*), jitrocel větší (*Plantago major*), trnovník akát (*Robinia pseudacacia*), zlatobýl obrovský (*Solidago gigantea*) či vratič obecný (*Tanacetum vulgare*). Z těchto agresivních druhů představuje výraznější problém zejména akát vysazený v jižní části lokality (plochy 3 a 6). Akátové stromy by bylo záhodno vykácet a pařezy zatříť herbicidem, aby se zabránilo dalšímu šíření do lokality. Z dalších agresivních druhů jsou to lupina mnoholistá (*Lupinus polyphyllus*) a zlatobýl obrovský (*Solidago gigantea*). Tyto druhy však nepředstavují bezprostřední hrozbu, jelikož populace těchto druhů jsou velmi omezené a v případě zavedení managementu by potenciální nebezpečí invaze těchto druhů na další plochy na lokalitě mělo pominout. Další nepůvodní druhy již spadají do kategorie druhů naturalizovaných (15 druhů) nebo vysazených (pouze jabloň domácí – *Malus domestica*) a opět nepředstavují významnější hrozbu pro rostlinná společenstva na lokalitě.

Tabulka 1: Inventarizační seznam taxonů vyšších rostlin zjištěných na území lokality Homolka u Vimperka v roce 2009.

legenda:

§ – chráněné druhy podle vyhl. MŽP ČR č. 395/1992 Sb.: §1 = kriticky ohrožený druh, §2 = silně ohrožený druh, §3 ohrožený druh

C – druhy Červeného seznamu ČR (HOLUB & PROCHÁZKA 2000): C1 = kriticky ohrožený taxon; C2 = silně ohrožený taxon; C3 = ohrožený taxon; C4 = vzácnější taxon vyžadující pozornost

Stat – status nepůvodního druhu dle PYŠEK et al. (2002): **nat** – nepůvodní naturalizovaný taxon; **cas** – nepůvodní taxon s nahodilým výskytem; **inv** – nepůvodní invazní taxon

Res – doba kolonizace nepůvodního druhu do ČR dle PYŠEK et al. (2002): **ar** – archeofyt; **neo** – neofyt

CB – herbářový doklad je uložen v Jihočeském Muzeu v Českých Budějovicích

Taxon	České jméno	§	C	Stat	Res	Poznámka
<i>Acer platanoides</i>	javor mlč	.	.	.	.	
<i>Acer pseudoplatanus</i>	javor klen	.	.	.	.	
<i>Aegopodium podagraria</i>	bršlice kozí noha	.	.	.	.	
<i>Agrostis capillaris</i>	psineček obecný	.	.	.	.	CB
<i>Achillea millefolium</i>	řebříček obecný	.	.	.	.	
<i>Ajuga genevensis</i>	zběhovec lesní	.	.	.	.	
<i>Alchemilla monticola</i>	kontryhel pastvinný	.	.	.	.	
<i>Alopecurus pratensis</i>	psárka luční	.	.	.	.	
<i>Anthoxanthum odoratum</i>	tomka vonná	.	.	.	.	
<i>Anthyllis vulneraria</i>	úročník bolhoj	.	.	.	.	
<i>Anthriscus sylvestris</i>	kerblík lesní	.	.	.	.	
<i>Arabis glabra</i>	huseník lysý	.	.	.	.	
<i>Arrhenatherum elatius</i>	ovsík vyvýšený	.	.	nat	neo	
<i>Artemisia vulgaris</i>	pelyněk černobýl	.	.	.	.	
<i>Avenula pubescens</i>	ovsík pýřitý	.	.	.	.	
<i>Barbarea vulgaris</i>	barborka obecná	.	.	.	.	
<i>Betonica officinalis</i>	bukvice lékařská	.	.	.	.	1 trs
<i>Betula pendula</i>	bříza bělokorá	.	.	.	.	
<i>Brachypodium pinnatum</i>	válečka prapořitá	.	.	.	.	
<i>Briza media</i>	třeslice prostřední	.	.	.	.	
<i>Calamagrostis arundinacea</i>	třtina rákosovitá	.	.	.	.	
<i>Calamagrostis epigejos</i>	třtina křovištní	.	.	.	.	
<i>Calluna vulgaris</i>	vřes obecný	.	.	.	.	
<i>Campanula persicifolia</i>	zvonek broskvolistý	.	.	.	.	
<i>Campanula rotundifolia</i>	zvonek okrouhlolistý	.	.	.	.	
<i>Campanula trachelium</i>	zvonek kopřivolistý	.	.	.	.	
<i>Carex caryophylla</i>	ostřice jarní	.	.	.	.	
<i>Carex hirta</i>	ostřice srstnatá	.	.	.	.	
<i>Carex muricata</i> agg.	ostřice měkkoostenná	.	.	.	.	
<i>Carlina acaulis</i>	pupava bezlodyžná	.	.	.	.	
<i>Centaurea pseudophrygia</i>	chrpa parukářka	.	C4a	.	.	
<i>Centaurea scabiosa</i>	chrpa čekánek	.	.	.	.	
<i>Cerastium arvense</i>	rožec rolní	.	.	.	.	
<i>Cirsium arvense</i>	pcháč oset	.	.	inv	ar	
<i>Clinopodium vulgare</i>	klinopád obecný	.	.	.	.	
<i>Convolvulus arvensis</i>	svlačec rolní	.	.	nat	ar	

Taxon	České jméno	§	C	Stat	Res	Poznámka
<i>Corylus avellana</i>	líška obecná	.	.	.	.	
<i>Crataegus</i> sp.	hloh	.	.	.	.	
<i>Crepis biennis</i>	škarda dvouletá	.	.	nat	ar	
<i>Cuscuta epithymum</i>	kokotice povázka	.	.	.	.	CB
<i>Dactylis glomerata</i>	srha laločnatá	.	.	.	.	
<i>Danthonia decumbens</i>	trojzubec poléhavý	.	.	.	.	
<i>Dianthus deltoides</i>	hvozdík kropenatý	.	.	.	.	
<i>Digitalis grandiflora</i>	náprstník velkokvětý	.	.	.	.	
<i>Dryopteris filix-mas</i>	kaprad' samec	.	.	.	.	
<i>Echium vulgare</i>	hadinec obecný	.	.	nat	ar	
<i>Epilobium angustifolium</i>	vrbovka úzkolistá	.	.	.	.	
<i>Epilobium montanum</i>	vrbovka horská	.	.	.	.	
<i>Erigeron annuus</i>	turan roční	.	.	inv	neo	
<i>Erophila verna</i>	osívka jarní	.	.	.	.	
<i>Euphrasia rostkoviana</i>	světlík lékařský	.	.	.	.	
<i>Euphrasia stricta</i>	světlík tuhý	.	.	.	.	
<i>Festuca brevipila</i>	kostřava drsnolistá	.	.	.	.	
<i>Festuca ovina</i>	kostřava ovčí	.	.	.	.	CB
<i>Festuca rubra</i>	kostřava červená	.	.	.	.	
<i>Fragaria vesca</i>	jahodník obecný	.	.	.	.	
<i>Fraxinus excelsior</i>	jasan ztepilý	.	.	.	.	
<i>Gagea pratensis</i>	křivatec luční	.	.	.	.	
<i>Galeopsis ladanum</i>	konopice širolistá	.	.	nat	ar	CB
<i>Galeopsis bifida</i>	konopice dvouklanná	.	.	.	.	
<i>Galium album</i>	svízel bílý	.	.	.	.	
<i>Galium pumilum</i>	svízel nízký	.	.	.	.	
<i>Genista germanica</i>	kručinka německá	.	.	.	.	
<i>Genista tinctoria</i>	kručinka barvířská	.	.	.	.	
<i>Geranium robertianum</i>	kakost smrdutý	.	.	.	.	
<i>Geum urbanum</i>	kuklík městský	.	.	.	.	
<i>Helianthemum grandiflorum</i>	devaterník velkokvětý	.	.	.	.	
subsp. <i>obscurum</i>	tmavý	.	.	.	.	
<i>Heracleum sphondylium</i>	bolševník obecný	.	.	.	.	
<i>Hieracium pilosella</i>	jestřábník chlupáček	.	.	.	.	
<i>Hieracium sabaudum</i>	jestřábník savojský	.	.	.	.	
<i>Holcus lanatus</i>	medyněk vlnatý	.	.	.	.	
<i>Holcus mollis</i>	medyněk měkký	.	.	.	.	
<i>Humulus lupulus</i>	chmel otáčivý	.	.	.	.	
<i>Hylotelephium maximum</i>	rozchodník velký	.	.	.	.	
<i>Hypericum perforatum</i>	třezalka tečkovaná	.	.	.	.	
<i>Hypochaeris radicata</i>	prasetník kořenatý	.	.	.	.	
<i>Chaerophyllum aureum</i>	krabilice zlatoplodá	.	.	.	.	
<i>Jasione montana</i>	pavínek horský	.	.	.	.	
<i>Juncus tenuis</i>	sítina tenká	.	.	inv	neo	
<i>Knautia arvensis</i>	chrastavec rolní	.	.	.	.	
<i>Koeleria pyramidata</i>	smělek jehlancovitý	.	.	.	.	
<i>Lamium album</i>	hluchavka bílá	.	.	nat	ar	
<i>Lamium maculatum</i>	hluchavka skvrnitá	.	.	.	.	
<i>Lathyrus pratensis</i>	hrachor luční	.	.	.	.	

Taxon	České jméno	§	C	Stat	Res	Poznámka
<i>Lathyrus sylvestris</i>	hrachor lesní	.	.	.	.	
<i>Leontodon autumnalis</i>	máchelka podzimní	.	.	.	.	
<i>Leontodon hispidus</i>	máchelka srstnatá	.	.	.	.	
<i>Leucanthemum vulgare</i> agg.	kopretina bílá	.	.	.	.	
<i>Linaria vulgaris</i>	lnice květel	.	.	nat	ar	
<i>Lolium perenne</i>	jílek vytrvalý	.	.	.	.	
<i>Lotus corniculatus</i>	štírovník růžkatý	.	.	.	.	
<i>Lupinus polyphyllus</i>	lupina mnoholistá	.	.	inv	neo	
<i>Luzula campestris</i>	bika ladní	.	.	.	.	
<i>Luzula pilosa</i>	bika chlupatá	.	.	.	.	
<i>Lychnis viscaria</i>	smolnička obecná	.	.	.	.	
<i>Malus domestica</i>	jabloň domácí	.	.	cas	ar	
<i>Malva moschata</i>	sléz pižmový	.	.	.	.	
<i>Medicago lupulina</i>	tolice dětelová	.	.	nat	ar	
<i>Melampyrum pratense</i>	černýš luční	.	.	.	.	
<i>Moehringia trinervia</i>	mateřka trojžilná	.	.	.	.	
<i>Nardus stricta</i>	smilka tuhá	.	.	.	.	
<i>Papaver dubium</i>	mák pochybný	.	C4a	nat	ar	CB, 1 trs
<i>Phleum pratense</i>	bojínek luční	.	.	.	.	
<i>Pimpinella major</i>	bedrník větší	.	.	.	.	
<i>Pimpinella saxifraga</i>	bedrník obecný	.	.	.	.	
<i>Pinus sylvestris</i>	borovice lesní	.	.	.	.	
<i>Plantago lanceolata</i>	jitrocel kopinatý	.	.	.	.	
<i>Plantago major</i>	jitrocel větší	.	.	inv	ar	
<i>Plantago media</i>	jitrocel prostřední	.	.	.	.	
<i>Poa annua</i>	lipnice roční	.	.	.	.	
<i>Poa compressa</i>	lipnice smáčknutá	.	.	.	.	
<i>Poa nemoralis</i>	lipnice hajní	.	.	.	.	
<i>Poa pratensis</i>	lipnice luční	.	.	.	.	
<i>Polygala vulgaris</i>	vítod obecný	.	.	.	.	
<i>Polygonum aviculare</i>	truskavec ptačí	.	.	nat	ar	
<i>Populus tremula</i>	topol osika	.	.	.	.	
<i>Potentilla argentea</i>	mochna stříbrná	.	.	.	.	
<i>Potentilla recta</i>	mochna přímá	.	C4a	.	.	CB
<i>Potentilla tabernaemontani</i>	mochna jarní	.	.	.	.	
<i>Prunus avium</i>	třešeň ptačí	.	.	.	.	
<i>Prunus padus</i>	střemcha obecná	.	.	.	.	
<i>Prunus spinosa</i>	slivoň trnka	.	.	.	.	
<i>Pyrus communis</i>	hrušeň obecná	.	.	nat	ar	
<i>Quercus robur</i>	dub letní	.	.	.	.	
<i>Ranunculus acris</i>	pryskyřník prudký	.	.	.	.	
<i>Ranunculus bulbosus</i>	pryskyřník hlíznatý	.	.	.	.	
<i>Rhamnus cathartica</i>	řešetlák počistivý	.	.	.	.	
<i>Robinia pseudacacia</i>	trnovník akát	.	.	inv	neo	
<i>Rosa canina</i>	růže šípková	.	.	.	.	
<i>Rubus idaeus</i>	ostružiník maliník	.	.	.	.	
<i>Rumex acetosa</i>	šťovík kyselý	.	.	.	.	
<i>Rumex acetosella</i>	šťovík menší	.	.	.	.	
<i>Salix caprea</i>	vrba jíva	.	.	.	.	

Taxon	České jméno	§	C	Stat	Res	Poznámka
<i>Sambucus nigra</i>	bez černý	.	.	.	.	
<i>Sambucus racemosa</i>	bez červený	.	.	.	.	
<i>Sanguisorba officinalis</i>	krvavec toten	.	.	.	.	
<i>Saxifraga granulata</i>	lomikámen zrnatý	.	.	.	.	
<i>Scleranthus perennis</i>	chmerek vytrvalý	.	.	.	.	
<i>Securigera varia</i>	čičorka pestrá	.	.	.	.	
<i>Sedum acre</i>	rozchodník ostrý	.	.	.	.	
<i>Senecio jacobaea</i>	starček přímětník	.	.	.	.	
<i>Senecio viscosus</i>	starček lepkavý	.	.	.	.	
<i>Silene latifolia</i> subsp. <i>alba</i>	silenka širolistá bílá	.	.	nat	ar	
<i>Silene nutans</i>	silenka nicí	.	.	.	.	
<i>Silene vulgaris</i>	silenka nadmutá	.	.	.	.	
<i>Solidago gigantea</i>	zlatobýl obrovský	.	.	inv	neo	
<i>Sorbus aucuparia</i>	jeřáb ptačí	.	.	.	.	
<i>Stellaria graminea</i>	ptačinec trávovitý	.	.	.	.	
<i>Symphytum officinale</i>	kostival lékařský	.	.	.	.	
<i>Tanacetum vulgare</i>	vratič obecný	.	.	inv	ar	
<i>Taraxacum</i> sect. <i>Ruderalia</i>	pampelišky smetánky	.	.	.	.	
<i>Thymus pulegioides</i>	mateřídouška vejčitá	.	.	.	.	
<i>Tilia platyphyllos</i>	lípa velkolistá	.	.	.	.	
<i>Torilis japonica</i>	tořice japonská	.	.	.	.	
<i>Trifolium arvense</i>	jetel rolní	.	.	.	.	
<i>Trifolium aureum</i>	jetel zlatý	.	.	.	.	
<i>Trifolium medium</i>	jetel prostřední	.	.	.	.	
<i>Trifolium montanum</i>	jetel horský	.	.	.	.	
<i>Trifolium pratense</i>	jetel luční	.	.	.	.	
<i>Trifolium repens</i>	jetel plazivý	.	.	.	.	
<i>Trisetum flavescens</i>	trojštět žlutavý	.	.	.	.	
<i>Urtica dioica</i>	kopřiva dvoudomá	.	.	.	.	
<i>Vaccinium myrtillus</i>	borůvka	.	.	.	.	
<i>Verbascum nigrum</i>	divizna černá	.	.	.	.	
<i>Veronica arvensis</i>	rozrazil rolní	.	.	nat	ar	
<i>Veronica chamaedrys</i>	rozrazil rezevitek	.	.	.	.	
<i>Veronica officinalis</i>	rozrazil lékařský	.	.	.	.	
<i>Veronica sublobata</i>	rozrazil laločnatý	.	.	.	.	
<i>Vicia cracca</i>	vikev ptačí	.	.	.	.	
<i>Vicia hirsuta</i>	vikev chlupatá	.	.	nat	ar	
<i>Vicia sativa</i>	vikev setá	.	.	nat	ar	
<i>Vicia sepium</i>	vikev plotní	.	.	.	.	
<i>Viola arvensis</i>	violka rolní	.	.	.	.	
<i>Viola canina</i>	violka psí	.	.	.	.	
<i>Viola hirta</i>	violka srstnatá	.	.	.	.	

6 Vegetace

Lokalita Homolka u Vimperka představuje oblý pahorek s převážně jižní expozicí (Příloha 2, Obr. 1). Kromě náletů pionýrských dřevin místy v mozaice s mezofilními křovinami se zde nacházejí pouze suché trávníky krátkostébelného místy až mezofilního charakteru, jejichž syntaxonomické vymezení je značně komplikované. Je to dáno hned několika faktory. Lokalita je dlouhodobě neobhospodařovaná a tudíž travinná společenstva původně zřejmě rozvolněná, jsou více či méně zapojená. Dále je zde patrná výrazná expanze ovsíku vyvýšeného (*Arrhenatherum elatius*), který pozitivně reaguje na absenci hospodaření i případné dusíkaté depozice. Místy se také negativně promítla expanze pionýrských dřevin a křovin či eutrofizace nebo orba. Vegetace je celkově poměrně uniformní a její diverzitu převážně určuje různě pokročilé stádium degradace či rozdíly v hloubce půdního profilu či míra oslunění. Jsou zde zastoupeny velmi zachovalá, stále květnatá a druhově pestrá luční společenstva, ale také porosty již druhově velmi ochuzené. Celkově lze říci, že lokalita má významný potenciál a negativní změny popsané výše jsou v případě zavedení hospodaření v zásadě vratné. Během poměrně dohledné doby by bylo možné obnovit původní diverzitu lučních společenstev na této lokalitě.

6.1 Syntaxonomický přehled vegetace

(nejsou zahrnuta společenstva s dominancí náletů pionýrských dřevin a další biotopy silně ovlivněné či vytvořené člověkem)

tř. *Molinio-Arrhenatheretea*

sv. *Arrhenatherion elatioris* Luquet 1926

as. *Ranunculo bulbosi-Arrhenatheretum elatioris* Ellmauer in Mucina et al. 1993

tř. *Calluno-Ulicetea*

sv. *Violion caninae*

as. *Campanulo rotundifoliae-Dianthetum deltoidis*

tř. *Koelerio-Corynepherea* Klika in Klika et Novák 1941

sv. *Hyperico perforati-Scleranthion perennis* Moravec 1967

as. *Jasiono montanae-Festucetum ovinae* Klika 1941

6.2 Charakteristika jednotek aktuální vegetace

6.2.1 Travinná vegetace (T2.3 + T1.1 + T5.5)

Základem travinné vegetace lokality jsou podhorské krátkostébelné trávníky sv. *Violion caninae*, blízké as. *Campanulo rotundifoliae-Dianthetum deltoidis*. Dominantami zde jsou druhy jako psineček tenký (*Agrostis capillaris*), kostřava ovčí (*Festuca ovina*), trojzubec poléhavý (*Danthonia decumbens*), ovsík vyvýšený (*Arrhenatherum elatius*), kostřava červená (*Festuca rubra*), bika ladní (*Luzula campestris*), třeslice prostřední (*Briza media*) či pupava bezlodyžná (*Carlina acaulis*). Tyto druhově bohaté trávníky dále hostí druhy jako zvonek okrouhlostý (*Campanula rotundifolia*), hvozdík kroupnatý (*Dianthus deltoides*), vítod obecný (*Polygala vulgaris*), jetel horský (*Trifolium montanum*), violka psí (*Viola canina*) a řadu dalších.

Na zachovalejších výslunných stanovištích s mělkou půdou plynule přecházejí tyto porosty do mozaiky s vegetací podhorských acidofilních trávníků mělkých půd as. *Jasiono montanae-Festucetum ovinae* v rámci sv. *Hyperico perforati-Scleranthion perennis*. Tato mezernatá a

mozaikovitě se vyskytující vegetace se vyznačuje vysokou četností druhů jako je kostřava ovčí (*Festuca ovina*), jestřábník chlupáček (*Hieracium pilosella*), ostřice jarní (*Carex caryophylla*), mateřídouška vejčitá (*Thymus pulegioides*). Objevují se zde dále druhy typicky mělkých vysychavých půd jako pavinec obecný (*Jasione montana*), šťovík menší (*Rumex acetosella*), mochna jarní (*Potentilla tabernaemontani*), smolnička obecná (*Lychnis viscaria*) aj. Společenstva jsou však větší či menší měrou zasaženy expanzí ovsíku vyvýšeného (*Arrhenatherum elatius*), který vytváří na první pohled představu vysokostébelného trávníku. Na druhou stranu na stanovištích s hlubší půdou, jz. expozicí a na stanovištích s větším přísunem živin se vytvářejí společenstva mezofilních ovsíkových trávníků blízké as. *Ranunculo bulbosi-Arrhenatheretum elatioris* v rámci sv. *Arrhenatherion elatioris*. V těchto společenstvech kromě ovsíku dominují druhy jako kostřava červená (*Festuca rubra*), srha říznačka (*Dactylis glomerata*), pupava bezlodyžná (*Carlina acaulis*) či snědek jehlancovitý (*Koeleria pyramidata*). Vyskytují se zde živinami náročnější mezofilní druhy jako chrpa parukářka (*Centaurea pseudophrygia*), chrastavec rolní (*Knautia arvensis*), rozrazil rezevitek (*Veronica chamaedrys*), čičorka pestrá (*Securigera varia*), vikev ptačí (*Vicia cracca*), bolševník obecný (*Heracleum sphondylium*) či lipnice obecná (*Poa pratensis*).

Všechny tři výše uvedené typy travinné vegetace tvoří na lokalitě plynulé přechody a mozaiky a vymezení jednotlivých typů v rámci vegetační mapy je za současného stavu velice obtížné. Tato skutečnost je dána zejména již výše uvedeným stupněm degradace porostu, osluněním a hloubkou půdního profilu.

Vlivem nadměrného přísunu dusíku v minulosti jsou některé porosty výrazněji ruderalizovány nitrofilními druhy jako je krabilice zlatá (*Chaerophyllum aureum*), bojíněk luční (*Phleum pratense*), kerblík lesní (*Anthriscus sylvestris*) či kostival lékařský (*Symphytum officinale*).

Vlivem dlouhodobé absence pravidelné pastvy, která byla tradičním způsobem obhospodařování těchto biotopů dochází na řadě míst k expanzi jednak ovsíku vyvýšeného (*Arrhenatherum elatius*), tak i třtiny křovištní (*Calamagrostis epigejos*) či válečky prapořité (*Brachypodium pinnatum*). Na rozdíl od již výše zmíněného ovsíku, je třtina i válečka zatím plošně omezená a cenná společenstva nejsou expanzí zasažena.

6.2.2 Nálety pionýrských dřevin (X12+K3)

Na lokalitě se vyskytuje řada ploch s vegetací pionýrských náletových dřevin. Zmlazují zde hojně druhy jako dub letní (*Quercus robur*), borovice lesní (*Pinus sylvestris*), topol osika (*Populus tremula*), javor mléč (*Acer platanoides*), javok klen (*Acer pseudoplatanus*) či bříza bělokorá (*Betula pendula*). Jedná se o nálety dřevin na místě bývalých pastvin či podél bývalé stezky ve střední části lokality. Hojně zde také zmlazují mezofilní křoviny, kterým dominuje slivoň trnka (*Prunus spinosa*), růže šípková (*Rosa canina*), hloh (*Crataegus* sp.) či vtroušeně řešetlák počistivý (*Rhamnus cathartica*). V bylinném patře křovin se nacházejí v rozvolněných stanovištích druhy typické pro travinná společenstva popsaná výše a v zapojených porostech se nacházejí navíc druhy jako např. tořice japonská (*Torilis japonica*), kuklík městský (*Geum urbanum*), kaprad' samec (*Dryopteris filix-mas*) či bika chlupatá (*Luzula pilosa*).

Tabulka 2: Tabulka fytocenologických snímků zaznamenaných na lokalitě Homolka u Vimperka v roce 2009.

číslo snímku	1	2	3	4	5
Turboveg no.	556401	556402	556403	556404	556405
expozice (°)	270	270	203	248	180
sklon (°)	20	20	10	15	20
E1 (%)	90	80	90	85	80
E0 (%)	5	5	5	0	0
Počet druhů ve snímku	30	30	21	26	30
<i>Achillea millefolium</i>	+	.	+	+	+
<i>Agrostis capillaris</i>	2	1	2	2	1
<i>Arrhenatherum elatius</i>	1	1	2	2	+
<i>Briza media</i>	3	1	+	.	1
<i>Campanula rotundifolia</i>	1	.	r	.	+
<i>Carex caryophylla</i>	1	1	.	.	.
<i>Carlina acaulis</i>	r	.	r	2	2
<i>Danthonia decumbens</i>	1	3	.	.	.
<i>Dianthus deltoides</i>	+	+	.	+	+
<i>Echium vulgare</i>	r	.	.	.	.
<i>Festuca ovina</i>	3	2	.	+	2
<i>Galium album</i> s.str.	r	.	.	.	r
<i>Galium pumilum</i>	+	+	.	.	+
<i>Helianthemum grandiflorum</i>	+	.	.	.	2
<i>Hypericum perforatum</i>	r	.	.	+	+
<i>Jasione montana</i>	1	1	.	.	.
<i>Knautia arvensis</i>	+	+	+	+	.
<i>Lathyrus pratensis</i>	+	.	.	.	.
<i>Lotus corniculatus</i>	r	r	.	+	.
<i>Luzula campestris</i>	+	1	.	.	.
<i>Lychnis viscaria</i>	+	1	.	+	1
<i>Pimpinella saxifraga</i>	1	+	+	1	1
<i>Plantago lanceolata</i>	r	.	.	.	r
<i>Poa pratensis</i>	+	.	1	.	.
<i>Securigera varia</i>	+	+	+	+	1
<i>Thymus pulegioides</i>	1	1	.	+	2
<i>Trifolium aureum</i>	r	+	.	.	r
<i>Verbascum nigrum</i>	r	.	.	.	.
<i>Vicia cracca</i>	r	.	+	+	.
<i>Viola canina</i>	+	+	.	.	.
<i>Ajuga genevensis</i>	.	+	.	.	.
<i>Alchemilla</i> sp.	.	+	.	+	+
<i>Anthyllis vulneraria</i>	.	+	.	.	.
<i>Avenula pubescens</i>	.	+	.	.	.
<i>Betula pendula</i>	.	r	.	.	.
<i>Genista germanica</i>	.	+	.	.	2
<i>Hieracium pilosella</i>	.	2	.	.	.
<i>Polygala vulgaris</i>	.	+	.	.	.
<i>Potentilla tabernaemontani</i>	.	+	.	.	1
<i>Quercus robur</i>	.	r	.	.	.

číslo snímku	1	2	3	4	5
<i>Rumex acetosella</i> s.lat.	.	r	.	.	.
<i>Trifolium montanum</i>	.	+	.	.	2
<i>Acer pseudoplatanus</i>	.	.	+	r	.
<i>Alopecurus pratensis</i>	.	.	+	.	.
<i>Anthriscus sylvestris</i>	.	.	r	.	.
<i>Carex muricata</i> agg.	.	.	r	.	.
<i>Centaurea pseudophrygia</i>	.	.	2	.	.
<i>Festuca rubra</i>	.	.	3	.	.
<i>Galium album</i> s.lat.	.	.	+	2	.
<i>Heracleum sphondylium</i>	.	.	+	.	.
<i>Holcus lanatus</i>	.	.	r	.	.
<i>Veronica chamaedrys</i>	.	.	+	.	+
<i>Campanula patula</i>	.	.	.	+	.
<i>Centaurea scabiosa</i>	.	.	.	+	2
<i>Dactylis glomerata</i>	.	.	.	r	.
<i>Phleum pratense</i>	.	.	.	r	.
<i>Rumex acetosa</i>	.	.	.	+	.
<i>Stellaria graminea</i>	.	.	.	1	+
<i>Taraxacum</i> sect. <i>Ruderalia</i>	.	.	.	r	.
<i>Trifolium pratense</i>	.	.	.	+	.
<i>Trisetum flavescens</i>	.	.	.	1	.
<i>Koeleria pyramidata</i> auct.	.	.	.	.	2
<i>Leucanthemum vulgare</i> agg.	.	.	.	.	1
<i>Linaria vulgaris</i>	.	.	.	.	r
<i>Trifolium medium</i>	.	.	.	.	+
<i>Veronica arvensis</i>	.	.	.	.	r

Snímek 1: T2.3, sv. *Violion caninae*, 49°03'25,9" N, 13°47'19,3" E, 695 m n. m., plocha 16 m², 13. 7. 2009, not. L. Ekrt.

Snímek 2: T2.3, sv. *Violion caninae*, 49°03'25,7" N, 13°47'21,4" E, 700 m n. m., plocha 16 m², 13. 7. 2009, not. L. Ekrt.

Snímek 3: T1.1, sv. *Arrhenatherion*, 49°03'28,2" N, 13°47'22,5" E, 720 m n. m., plocha 16 m², 13. 7. 2009, not. L. Ekrt & D. Půbal.

Snímek 4: T1.1, sv. *Arrhenatherion*, 49°03'28,2" N, 13°47'28,5" E, 740 m n. m., plocha 16 m², 13. 7. 2009, not. L. Ekrt.

Snímek 5: T1.1, sv. *Arrhenatherion*, 49°03'28,6" N, 13°47'32,4" E, 745 m n. m., plocha 16 m², 13. 7. 2009, not. L. Ekrt & D. Půbal.

8 Závěry a doporučení pro ochranu a management

Lokalita Homolka u Vimperka je tvořena výhradně „polopřirozenými“ nelesními společenstvy, jejichž vznik byl spojený s činností člověka. Zachování těchto společenstev a udržení jejich druhové bohatosti se tedy neobejde bez pravidelného tradičního obhospodařování. Z fytogeografického a regionálního pohledu se jedná o velmi cennou a dosud relativně zachovalou lokalitu, zejména vzhledem k výjimečnému druhovému složení s výskytem teplomilných až xerofilních druhů. Výjimečnost této lokality dodává v současné době zachovalost a relativně větší rozsah rostlinných společenstev a tedy i mimořádný potenciál zlepšení při aplikaci vhodného managementu.

Na lokalitě nejsou významně zastoupeny žádné problematické expanzní či invazní druhy s výjimkou ovsíku vyvýšeného (*Arrhenatherum elatius*), který lze efektivně potlačit pastvou. Na kosení ovsík bohužel kladně reaguje a není kosením potlačen (naopak), ale v první managementové fázi je pokosení lokality s vyhrabáním nejen biomasy, ale i stařiny (stará biomasa z předchozích let) nezbytné. Výskyt třtiny křovištní (*Calamagrostis epigejos*) a válečky prapořité (*Brachypodium pinnatum*) je zatím maloplošný, a pravidelným managementem spojeným s důkladným vyhrabáním stařiny lze tyto porosty významně omezit. Významějším degradačním faktorem na lokalitě představují nálety dřevin, které však lze poměrně efektivně odstranit a regenerace trávníků či lemových společenstev těchto místech je pouze otázkou času. Nezbytné pro zachování cenných xerothermních travinných společenstev je pravidelná pastva, která nebude prováděna plošně, ale mozaikovitě, intenzivně (potřeba narušení povrchu na regeneraci mateřídoušky aj. klíčových druhů důležitých pro přežívání ohrožených druhů hmyzu viz Dvořák (2009) vždy po kratší časová období. Cílem managementu by mělo být vytvoření maximální mozaikovitosti celého území.

Konkrétní managementová specifika jednotlivých vegetačních typů/dílčích ploch jsou uvedena v Tab. 3, Příloha 1. Obecné zásady managementu doporučené pro lokalitu jsou uvedena níže v kapitole 8.1. Navrhovaná opatření jsou stanovena v souladu s potřebami managementu entomologického a nejsou s nimi v rozporu viz také Dvořák (2009).

8.1 Obecné zásady managementu

- Pro zachování cenných krátkostébelných rostlinných společenstev **je zásadní zajistit pravidelnou každoroční pastvu.**
- Vzhledem k dalším předmětům ochrany (zejm. hmyz) by pastva měla probíhat **mozaikovitě** (nikdy ne celá lokalita najednou).
- Část lokality na hlubší půdě či se zapojenou vysokostébelnou vegetací je vhodné nejprve **pokosit a vyhrabat** před následnou pastvou v dalším roce. Po pokosení nenechávat biomasu ležet na plochách déle jak 7 dní. Je vhodné nechat seno na ploše proschnout a pečlivě plochu poté vyhrabat. Biomasu je ideální odvézt z lokality pryč. Alternativní možností je biomasu spálit. V krajním případě je možnost zhotovit kompost v akátině v dolní části lokality.
- **Nepálit biomasu na přírodně cenných plochách.** Preferovat odvoz biomasy z lokality. Pokud bude nutné biomasu pálit, tak vždy mimo nejcenější přírodní společenstva, na okraji lokality a po spálení popel odstranit.
- Časovou a prostorovou diferenciaci pastvy a seče je vhodné provádět především s ohledem na výsledky entomologického průzkumu (Dvořák 2009). Lokalita je částečně zasažena celkovou eutrofizací a zejména expanzí ovsíku, proto každý export živin (kosení) a potlačení expanzního druhu ve správném období (ovsík–pastva) je žádoucí. Měly by však být minimalizovány případné kolize s dalšími předměty ochrany.

8.2 Monitoring

Z důvodu vyhodnocení zavedených managementových opatření je vhodné sledovat jejich vliv na vývoj a druhové složení rostlinných společenstev. V průběhu tohoto IP bylo zapsáno celkem 5 fytocenologických snímků, jejichž poloha byla zaznamenána pomocí zeměpisných souřadnic (viz Tab. 2) a je zakreslena na Obr. 1 (viz Příloha 2). Tyto snímky mohou sloužit jako trvalé monitorovací plochy zaznamenaných společenstev a bylo by vhodné jejich vývoj sledovat např. při opakování IP v budoucnosti.

Doporučený postup:

- opakovat snímkování ca po 5–10 letech v době blízké provedení zápisu v tomto IP (před sečí/pastvou, polovina července).
- porovnat rozdíly mezi počty druhů a jejich abundancí. Interpretovat výskyt druhů nových, či absenci některých druhů v předchozím zápisu zaznamenaných.

9 Literatura

- Batík P. [red.] (1996): Geologická mapa ČR (mapa v měř. 1 : 50 000), list Vimperk (22-34). – Český geologický ústav, Praha.
- Braun-Blanquet J. (1932): Plant Sociology. The study of plant communities. – Mc Graw-Hill Book Comp., New York, London.
- Demek J. [ed.] (1987): Zeměpisný lexikon ČSR, Hory a nížiny. – Academia, Praha.
- Dvořák L. (2009): Homolka u Vimperka: výsledky entomologického průzkumu vybraných skupin hmyzu. – Ms. [depon. in. ČSOP, Vimperk].
- Ehrendorfer F. & Hamann U. (1965): Vorschläge zu einer floristischen Kartierung von Mitteleuropa. – Ber. Deutsch. Bot. Ges., 78: 35–50.
- Holub J. & Procházka F. (2000): Red list of vascular plants of the Czech Republic – 2000. – Preslia, 72 (2–4): 187–230.
- Chytrý M. [ed.] (2007): Vegetace České republiky 1. Travinná a keříčková vegetace. – Academia, Praha.
- Chytrý M., Kučera T. & Kočí M. [eds] (2001): Katalog biotopů České republiky. – Interpretační příručka k evropským programům Natura 2000 a Smaragd, AOPK, Praha.
- Kubát K., Hrouda L., Chrtek J. jun., Kaplan Z., Kirschner J. & Štěpánek J. [eds] (2002): Klíč ke květeně České republiky. – Academia, Praha.
- Mikyška R. [ed.] (1968): Geobotanická mapa ČSSR 1 : 200 000, list M-33-XXVI, Strakonice. – NČSAV, Praha.
- Moravec J. [ed.]. (1995): Rostlinná společenstva České republiky a jejich ohrožení, 2. ed. – Severočeskou přírodou, Litoměřice.
- Moravec J. et al. (1994): Fytocenologie (Nauka o vegetaci). – Academia, Praha.
- Neuhäuslová Z. [ed.] (1998): Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. – Academia, Praha.
- Procházka F. & Štech M. (2002): Komentovaný černý a červený seznam cévnatých rostlin české Šumavy. – Správa NP a CHKO Šumava & EkoAgency KOPR, Vimperk, 140 pp.
- Pyšek P., Sádlo J. & Mandák B. (2002): Catalogue of alien plants of the Czech Republic. – Preslia 74 (2): 97–186.
- Skalický V. (1988): Regionálně fytogeografické členění. – Hejný S. & Slavík B. [eds], Květena ČSR 1, 103–121, Academia, Praha.

Příloha 1

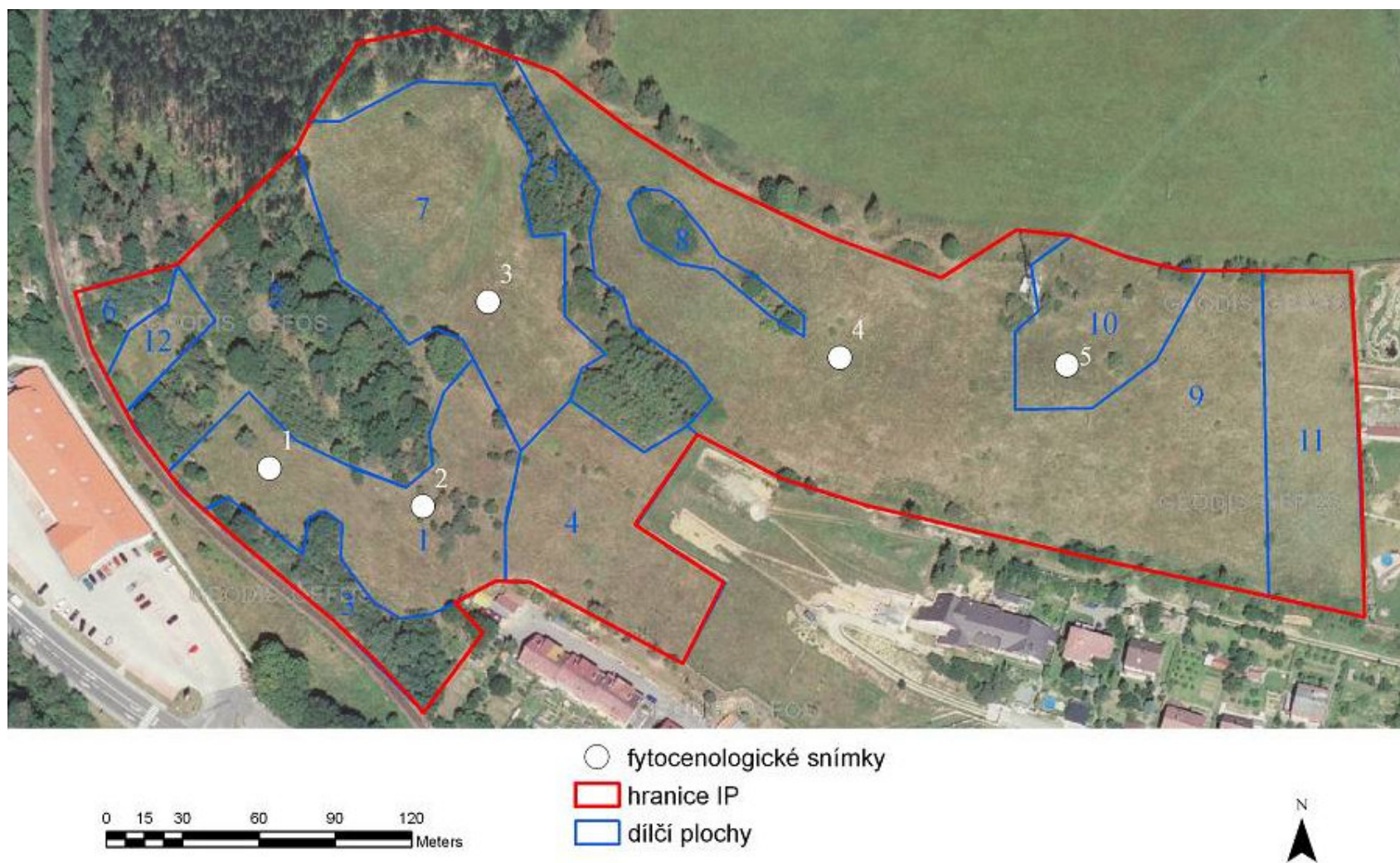
Tabulka 3: Přehled a charakteristika vymapovaných segmentů (dílčích ploch) reprezentující jednotlivé vegetační jednotky (biotopy) nebo jejich mozaiky. Kódy biotopů jsou převzaty podle Katalogu biotopů České republiky (Chytrý et al. 2001). Poloha jednotlivých dílčích ploch je znázorněna v Příloze 1, Obr. 1. Na lokalitě není v současnosti praktikován aktivní management. Z tohoto důvodu jsou v popisu ploch uvedeny poznámky k managementu.

č. plochy	Vegetační jednotka	Kód biotopu	Charakteristika vegetace/plochy, další poznámky/návrh managementu
1	Podhorské smilkové trávníky, a trávníky mělkých půd	T2.3–T5.5/K3	Relativně krátkostébelná společenstva sv. <i>Violion caninae</i> s expanzí ovsíku (<i>Arrhenatherum elatius</i>) – vliv neobhospodařování. Místy výskyt druhů teplomilných či druhů krátkostébelných trávníků mělkých půd. Druhově velmi bohaté s dominantami: kostřava ovčí (<i>Festuca ovina</i>), psineček tenký (<i>Agrostis capillaris</i>), třeslice prostřední (<i>Briza media</i>) místy mateřídouška vejčitá (<i>Thymus pulegioides</i>) a ostřice jarní (<i>Carex caryophyllaea</i>). Místy zarůstá mezofilními křovinami – není však nutná prořezávka. Vtroušeně mladé nálety dřevin (borovice, dub letní, osika, jíva) – vyřezat a ponechat jen solitery borovice a dubu). Stabilizovaný nepříliš degradovaný porost, možnost okamžité pastvy. Vegetačně druhý nejzachovalejší porost na lokalitě. Fytocenologické snímky č. 1, 2.
2	Nálet dřevin na bývalých pastvinách	X12A/K3	Různě zapojené či mezernaté různověké porosty náletových dřevin: topol osika (<i>Populus tremula</i>), javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>), břiza bělokora (<i>Betula pendula</i>), dub letní (<i>Quercus robur</i>), borovice lesní (<i>Pinus sylvestris</i>) na ploše bývalých druhově bohatých trávníků. Místy fragmenty trávníků. Vtroušeně pozůstatky mezofilních křovin s lískou (<i>Corylus avellana</i>), řešetlákem (<i>Rhamnus cathartica</i>), hlohem (<i>Crataegus</i> sp.). Místy expanze maliníku (<i>Rubus idaeus</i>). Významnější výskyt mraveniště (zarůstají!). Vykácet většinu náletových dřevin, ponechat parkový charakter – ponechat soliterní zejména duby, křoviny a starší vzrostlejší dřeviny podél kamenné meze. Zavést pastvu.
3	Výsadba a zmlazení nepůvodních dřevin	X9B/X7B	Bývalá výsadba akátu (<i>Robinia pseudacacia</i>) s významným zmlazením. Výskyt ruderní vegetace. Vykácet, zatřít herbicidem, kosit nebo alespoň zamezit šíření akátu do lučních porostů výše.
4	Podhorské smilkové trávníky, přechody do ovsíkových trávníků	T2.3–T1.1	Vegetace podhorských smilkových trávníků sv. <i>Violion caninae</i> s přechodem do ovsíkových trávníků sv. <i>Arrhenatherion</i> . Vysokostébelný porost vlivem degradace (dlouhodobé neobhospodařování, eutrofizace), expanze ovsíku (<i>Arrhenatherum elatius</i>). Kromě ovsíku dominují kostřava červená (<i>Festuca rubra</i>), kostřava ovčí (<i>Festuca ovina</i>), psineček tenký (<i>Agrostis capillaris</i>). Druhově stále bohaté. Místy vtroušeně iníciální stádia mezofilních křovin: růže šípková (<i>Rosa canina</i>), hloh (<i>Crataegus</i> sp.) expanduje hrachor lesní (<i>Lathyrus sylvestris</i>). Pokosit plochu, vyhrabat stařinu a pak zavést pastvu.
5	Nálet dřevin na bývalých pastvinách	X12A/K3	Mladé nálety pionýrských dřevin vtroušeně s mezofilními křovinami. Redukovat nálety, ponechat křoviny, solitery dubu a starší stromy podél meze a cesty.
6	Výsadba a zmlazení nepůvodních dřevin	X9B/X7B	Bývalá výsadba akátu (<i>Robinia pseudacacia</i>) s významným zmlazením. Výskyt ruderní vegetace. Vykácet a zatřít herbicidem, zavést pastvu. Ponechat solitery dubu.

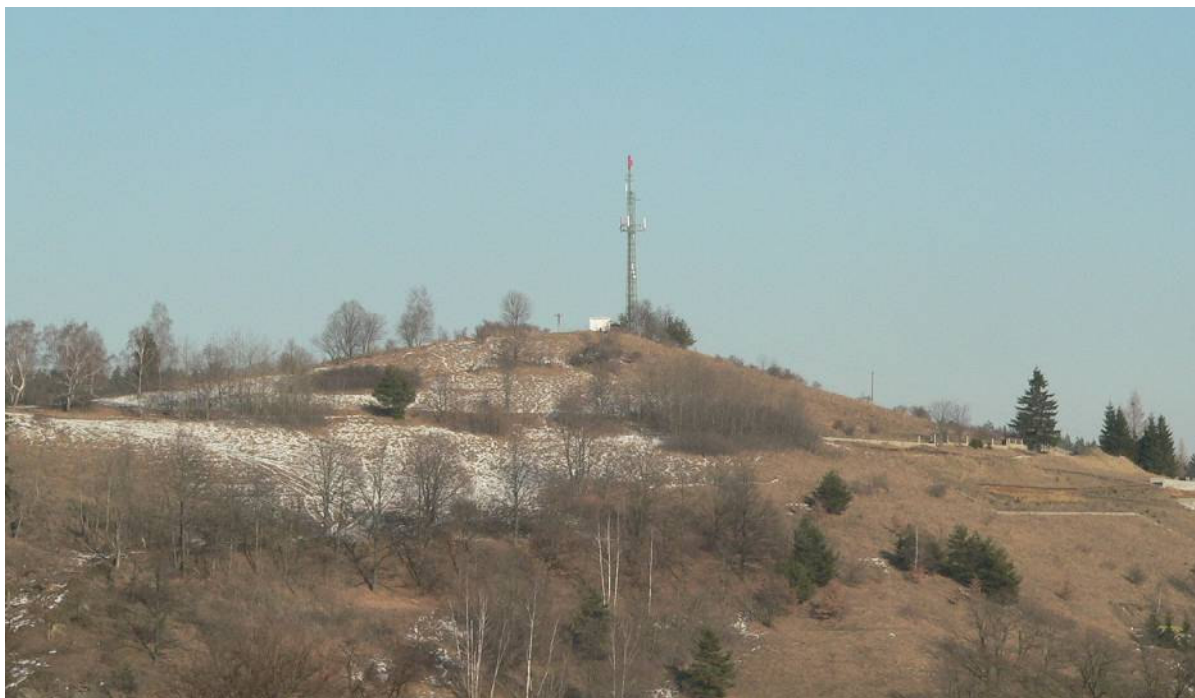
č. plochy	Vegetační jednotka	Kód biotopu	Charakteristika vegetace/plochy, další poznámky/návrh managementu
7	Mezofilní eutrofizovaný luční porost blízký ovsíkovým trávníkům	T1.1	Vysokostébelný zapojený luční porost, silně eutrofizovaný a ruderalizovaný. V minulosti zřejmě narušen orbou a aplikací hnojiv a dosevem kulturních produkčních druhů. Dominuje ovsík (<i>Arrhenatherum elatius</i>), bojínek vytrvalý (<i>Phleum pratense</i>), psárka luční (<i>Alopecurus pratensis</i>), srha říznačka (<i>Dactylis glomerata</i>), kostřava červená (<i>Festuca rubra</i>). Výskyt chrpy parukářky (<i>Centaurea pseudophrygia</i>). Hojný výskyt ruderalů: kostival lékařský (<i>Symphytum officinale</i>), vratič obecný (<i>Tanacetum vulgare</i>), krabilice zlatá (<i>Chaerophyllum aureum</i>). Místy (zejm. v SZ části segmentu) porost druhově bohatší s větším podílem druhů sv. <i>Violion caninae</i> či sv. <i>Arrhenatherion</i> . Přírodovědně méně cenná plocha, management není akutní. Pokosit, vyhrabat stařinu a pak pást či každoročně kosit (optimálně dvě seče za rok) dokud se z porostu nedostanou přebytečné živiny. Fytocenologický snímek č. 3.
8	Mezofilní křoviny s náletem dřevin	K3–X12A	Mezernatý porost mezofilních křovin slivoně trnky (<i>Prunus spinosa</i>), růže šípkové (<i>Rosa canina</i>) s četným náletem pionýrských dřevin jeřáb obecný (<i>Sorbus aucuparia</i>), dub letní (<i>Quercus robur</i>), hrušeň obecná (<i>Pyrus communis</i>). Redukovat iniciační stádia hrušně a trnky expandující do trávníku, jinak nechat být s případným přepásáním.
9	Podhorské smilkové trávníky, přechody do ovsíkových trávníků	T2.3–T1.1	Druhově bohatý heterogenní porost. Místy krátkostébelný porost sv. <i>Violion caninae</i> místy vlivem expanze ovsíku a eutrofizace porost fyziognomicky blízký sv. <i>Arrhenatherion</i> . Dominují psineček tenký (<i>Agrostis capillaris</i>), ovsík vyvýšený (<i>Arrhenatherum elatius</i>), místy pupava bezlodyžná (<i>Carlina acaulis</i>). Zavedení pastvy, ideálně před pastvou pokosit a vyhrabat stařinu. Fytocenologický snímek č. 4.
10	Podhorské smilkové trávníky, trávníky mělkých půd s přechody k ovsíkovým trávníkům	T2.3–T1.1–T5.5	Vrcholová velmi zachovalá plocha v jižní až východní expozici na mělké půdě. Druhově velmi bohaté, místy zapojené s výskytem řady náročnějších zejm. teplomilných druhů. Z vegetačního pohledu velmi zajímavý porost. Nejcennější plocha na lokalitě. Dominuje psineček tenký (<i>Agrostis capillaris</i>), pupava bezlodyžná (<i>Carlina acaulis</i>), kostřava ovčí (<i>Festuca ovina</i>), snědek jehlancovitý (<i>Koeleria pyramidata</i>), místy expanduje ovsík vyvýšený (<i>Arrhenatherum elatius</i>), jetel prostřední (<i>Trifolium medium</i>). Výskyt máku pochybného (<i>Papaver dubium</i>) a bukvice lékařské (<i>Betonica officinalis</i>). Zavést pastvu. Fytocenologický snímek č. 5.
11	Ruderální plocha	X7B	Silně eutrofizovaná a ruderalizovaná plocha, druhově silně ochuzená. Z přírodovědného pohledu bezcenný porost. Využití plochy jako pufrální zóny vzhledem k přiléhající zástavbě. Plochu nechat bez zásahu nebo kosit. Management není naléhavý. Zřejmě bývalé pole.
12	Podhorské smilkové trávníky, a trávníky mělkých půd	T2.3–T5.5/K3	Stejně jako plocha 1

Příloha 2: Mapy, fotografie

1. Zákresy dílčích ploch, a fytocenologických snímků (obr. 1)
2. Situační fotografie pořízené na lokalitě (obr. 2–7)

Obr. 1. Zákres hranic lokality Homolka u Vimperka s vymezením dílčích ploch a pozic fytocenologických snímků.

Obr. 2: Situační pohled na jižní úbočí kopce Velká Homolka představující jádrovou část inventarizované lokality Homolka u Vimperka. Foto D. Půbal

Obr. 3: Pohled na luční porosty v centrální části lokality směrem zjz. od vrcholu (sev. část plochy 9). Foto L. Ekrť 2009

Obr. 4: Druhově bohaté luční porosty na svahu nad železniční tratí (záp. část plochy 1) s hojně zastoupeným pavincem obecným (*Jasione montana*). Foto L. Ekrť 2009

Obr. 5: Rozkvětlá vysokostébelná mezofilní louka s chrpou parukářkou (*Centaurea pseudophrygia*). Centrální část plochy 7. Foto L. Ekrť 2009

Obr. 6: V porostech náletových dřevin se nadále dochovaly cenné plošky bezlesí. Centrální část plochy 2 s náprstníkem velkokvětým (*Digitalis grandiflora*). Foto L. Ekrť 2009

Obr. 7: Homůlka není jen zachovalá enkláva přírodního prostředí, ale také poutní místo a dominanta kraje.